Perhon kunta

Kunnanhallituksen vastaukset vuoden 2025 arviointikertomukseen

Khall § 150 05.10.2026

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Terhi Paananen, puh. 040 183 3165 tai terhi.paananen@perho.com

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset, taloudelliset ja strategiset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Tarkastuslautakunnan toimintaa ohjaa kuntalaki (410/2015), mutta käytännön työssä korostuvat myös hallintolaki (434/2003), julkisuuslaki (621/1999), tilintarkastuslaki (1141/2015) sekä kunnan oma hallintosääntö.

Näiden kokonaisuus varmistaa, että lautakunta toimii riippumattomasti, läpinäkyvästi ja lainmukaisesti.Valtuusto käsitteli arviointikertomuksen vuodelta 2025 kokouksessaan 15.6.2026. Valtuusto kunnanhallitukselta kuntalain 121 §:n mukaisesti lausunnon arviointikertomuksessa olleista havainnoista lokakuun 2026 loppuun mennessä.

Kunnanhallitus vastaukset tarkastuslautakunnan huomioihin:

Strategia

- *Tarkastuslautakunta katsoo, että henkilöstöstrategian roolia ja sisältöä olisi syytä täsmentää. Strategiatyössä tulisi huomioida eläköitymiskehitys sekä sen vaikutukset henkilöstön saatavuuteen. Lisäksi tarkastuslautakunta suosittelee, että kunnassa otetaan käyttöön exit-kysely poislähteville työntekijöille, jotta palvelussuhteiden päättymisen syistä saadaan suunnitelmallisesti tietoa toiminnan ja henkilöstöjohtamisen kehittämisen tueksi. Haastatteluissa tulee säilyttää objektiivisuus.*

Eläköitymiskehitystä seurataan jo nykyisin kunnan henkilöstökertomuksessa ja henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa. Kevan ennusteen mukaan vuosina 2026–2030 vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyy arviolta 23 henkilöä, ja rekrytointihaasteet on tunnistettu henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa. Tarkastuslautakunnan havainto henkilöstöstrategian kehittämisestä eläköitymiskehityksen vaikutuksista henkilöstön saatavuuteen, osaamisen varmistamiseen ja rekrytointitarpeisiinon keskeinen huomio startegisen näkökulman vahvistamiseen.

Exit- kyselyä toteutetaan jonkin verran jo tällä hetkellä. Kyselyn suorittaminen on tällä hetkellä esihenkilön motivaatiosta riippuvaista. Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan huomion ja aloittaa toimenpiteet kyselyn kehittämisen osalta henkilöstöjohtamisen toiminnan ja kehittämisen tueksi. Kunnan henkilöstöjohtamisen yksi keskeinen lähtökohta on objektiivisuus.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta

Perhon kunta

- *Tarkastuslautakunnan arvion mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti, ja vastuut on määritelty asianmukaisesti. Selonteko täyttää lainsäädännön asettamat vähimmäisvaatimukset.*

  Tilikauden aikana kunnassa on ollut sellaisia tapahtumia ja olosuhteita, joihin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulmasta on liittynyt riskejä. Näitä ovat muun muassa investointihankkeisiin liittyneet kustannus- ja toteutukseen liittyvät epävarmuustekijät, sopimus-, vastuu- ja tietosuojaan liittyvät riskit (kyberturvallisuus) ja erityisesti hallinnon henkilöstön vähäiseen määrään aiheutuvat riskit.

  Edellä mainitut riskit ja niistä saatujen kokemusten hyödyntäminen eivät kuitenkaan näy kaikilta osin selkeästi koottuna sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon kokonaisarviossa tai siitä tehdyissä johtopäätöksissä. Jatkossa selontekoa olisi mahdollista kehittää siten, että kunnan toiminnan ja talouden kannalta keskeisimmät riskit hahmottuvat nykyistä jäsentyneemmin yhtenä kokonaisuutena. Tarkastuslautakunta suosittelee päivittämään voimassa oleva säännöt.

Kunnanhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan havainto selonteon kehittämistarpeesta on perusteltu ja kunnanhallitus on aloittanut vuonna 2025 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivityksen. Valtuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen sekä valvonnan arviointimallin 14.9.2026 §:ssä 30.

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että Perhon kunnassa muuttoliikettä seurataan määrällisesti, mutta kunnasta poismuuttaneiden sijoittumista ei ole analysoitu. Ilman tietoa siitä, minne ja miksi kunnasta muutetaan, on vaikeaa kohdentaa pitovoimaa ja vetovoimaa vahvistavia toimenpiteitä.*

Kunnanhallitus toteaa, että kunnasta poismuuttaneiden sijoittumista eri kuntiin voidaan seurata tilastotietojen avulla. Sen sijaan muuttamisen syitä koskevaa tietoa ei ole tällä hetkellä käytettävissä, vaan sen selvittäminen edellyttäisi erillisen poismuuttajakyselyn tai muun vastaavan tiedonkeruumenettelyn käyttöönottoa. Tällaisen toimintamallin toteuttaminen vaatii resursseja sekä tiedon keräämiseen että analysointiin.

Kunnanhallitus pitää muuttoliikkeen kokonaismäärän seurantaa edelleen keskeisenä mittarina, mutta ottaa tarkastuslautakunnan esityksen huomioon arvioidessaan muuttoliikkeen seurannan ja siihen liittyvän tiedontuotannon kehittämistarpeita.

Yleishallinto ja johto

Tietohallinto

- *Tarkastuslautakunta katsoo, että tietohallinnolle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet pääosin. Järjestelmäuudistukset ja pilvipalveluihin siirtyminen ovat parantaneet toiminnan sujuvuutta ja kustannustehokkuutta. Kehittämistoimet ovat kuitenkin painottuneet teknisiin ratkaisuihin, ja*

Perhon kunta

jatkossa on perusteltua kiinnittää huomiota myös tavoitteiden ja hyötyjen selkeämpään mittaamiseen ja raportointiin osana toiminnan seurantaa.

Kunnanhallitus toteaa, että kehittämistoimien taustalla on aina jokin tavoite, joka halutaan saavuttaa. Usein, lähes aina, tavoite liittyy toiminnan tehostamiseen sekä tietoturvan parantamiseen. Kunnanhallitus kiinnittää jatkossa huomiota siihen, että tavoitteet sanallistetaan selkeämmin ja niin, että niitä voidaan mitata.

Työllisyyspalvelut

- *Tarkastuslautakunta toteaa, työllisyyden hoidon perusta on työllisyysalueella olevassa yritystoiminnassa, joka luo työpaikkoja ja työllistää. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota korkeisiin sakkomaksuihin.*

Työllisyyden hoitaminen haastaa kuntia tällä hetkellä koko maassa. Niin sanottujen sakkomaksujen kasvuun vaikuttaa työllisyystilanne, mutta myös työttömyyspäivien määrän alentaminen, josta alkaa ns. sakkomaksut kertymään.

Yritysten näkymät ja erityisesti rakennusalan suhdannetilanne vaikuttavat oleellisesti työllisyyden heikkoon kehittymiseen. Kunnan keskeinen tehtävä on luoda edellytykset yritystoiminnalle sujuvalla toiminnalla, kaavoituksella ja muilla yritystoimintaan vaikuttaville tekijöillä.

Perhon kunta on jättänyt työllisyyteen liittyvän ESR+ hankehakemuksen, jonka avulla tavoitellaan vaikeassa työllistymisasemassa olevien henkilöiden asemaa esimerkiksi kohdennetuilla tukitoimilla. Hankehakemus on käsittelyssä ja päätöstä odotetaan loppuvuoden aikana.

Henkilöstö

Henkilöstöä koskeva toiminta vuonna 2025 painottui sopeutumiseen taloudellisiin ja toiminnallisiin reunaehtoihin. Osaamisen kehittämistä ja työhyvinvoinnin tukemista jatkettiin suunnitelmallisesti, mutta henkilöstömäärän ja työpanoksen väheneminen sekä sairauspoissaolojen määrä osoittavat, että henkilöstöön kohdistuvat tavoitteet toteutuivat osin haastavissa olosuhteissa.

Vuosi 2025 oli henkilöstön näkökulmasta haastava, ja yhteistoimintaneuvottelut heijastuivat koko organisaatioon.

Kunnanhallitus toteaa, että sairauspoissaolojen määrä ei kuitenkaan ollut poikkeuksellisen korkea verrattuna aiempiin vuosiin. Vuoden 2025 toteuma jäi alle neljän viimeisen vuoden keskiarvon ja mediaanin.

Työhyvinvointikysely toteutettiin keväällä 2026, ja sen tulokset osoittivat työhyvinvoinnin olevan kokonaisuutena hyvällä tasolla. Kunnanhallitus pitää tärkeänä henkilöstön osaamisen, työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen jatkuvaa tukemista.

Kunnanhallitus kiittää henkilöstöä sitoutuneesta ja vastuullisesta työstä haastavissa olosuhteissa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Perhon kunta

- *Talousarvio toteutui hankkeiden osalta kokonaisuutena pääosin suunnitellulla tavalla. Investointitason hallinta sekä merkittävien hankkeiden loppuunsaattaminen poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta osoittavat kykyä turvata niiden eteneminen. Arvioinnin perusteella ohjausta ja arvioitavuutta heikentää kuitenkin se, että tavoitteet ja niitä kuvaavat mittarit eivät ole kaikilta osin selkeästi yksilöityjä, ja osa investoinneista siirtyi tuleville vuosille. Jatkossa raportoinnissa ja tavoitteiden asettelussa on perusteltua kiinnittää huomiota aikataulujen, sisältöjen ja toteuman selkeämpään erittelyyn.*

Arvioinnissa esille tuodut kehittämiskohteet ovat perusteltuja. Kunnanhallitus huomioi, että investointien siirtyminen seuraaville vuosille johtui pääosin hankkeiden toteutusaikatauluihin vaikuttaneista ulkoisista tekijöistä. Kokonaisuutena investoinnit pysyivät hallinnassa, ja pääosa hankkeista eteni suunnitellulla tavalla. Tavoitteiden ja mittareiden tarkentamista sekä raportoinnin kehittämistä jatketaan arvioitavuuden parantamiseksi.

Sivistyspalvelut

- *Hyvinvointipalveluille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena osittain. Tavoitteet olivat oikeansuuntaisia ja tukivat kunnan strategisia linjauksia, toteutumisen arviointia heikensi tavoitteiden yleisluonteisuus sekä selkeiden mittareiden puuttuminen. Kuntalaisten ja yhteisöjen omaehtoinen tapahtumatoiminta oli aktiivista ja yksittäisiä tapahtumia järjestettiin tavoiteltua enemmän.*

Hyvinvointipalvelujen tavoitteet tukivat kunnan strategisia tavoitteita. Kuntalaisten sekä yhteisöjen aktiivinen omaehtoinen toiminta näkyi tapahtumien määrän ylittäessä asetetun tavoitetason. Tavoitteiden arvioitavuuden parantamiseksi niiden mittarointia ja toteutumisen seurantaa täsmennetään jatkossa.

Tekniset palvelut

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että tekniselle toimelle asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena pääosin. Investointien hallinnassa ja perusinfrastruktuurin turvaamisessa onnistuttiin haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta, erityisesti liikuntahallihankkeen loppuunsaattamisen osalta. Liikuntasalien koulujen yms. julkistentilojen käyttöastemittarit puuttuvat. Kiinteistön huolto- ja korjaussuunnitelmat voisivat olla toiminnan mittareissa.*

Kunnanhallitus toteaa, että tilojen käyttöastetietojen seurannan kehittämiseen on aiheellista kiinnittää huomiota. Tilojen käyttöä koskevien mittareiden käyttöönottoa selvitetään yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Lisäksi kiinteistöjen huolto- ja korjaussuunnitelmien hyödyntämistä toiminnan tavoitteiden ja mittareiden osana valmistellaan osana kiinteistökannan suunnitelmallista hallintaa.

Perhon kunta

Vesilaitos

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että vesilaitokselle asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin. Talousveden toimitusvarmuus ja toiminnan taloudellinen tasapaino kyettiin turvaamaan. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita siihen, onko verkoston saneeraussuunnitelma ajantasainen.*

Vesihuoltoverkoston saneeraussuunnitelma ei tällä hetkellä ole kaikilta osin ajantasainen. Tavoitteena on, että vesihuoltolaitokselle laaditaan vesihuolto- ja omaisuudenhallintasuunnitelmat vuoden 2027 aikana, joiden pohjalta päivitetään myös verkoston pitkän aikavälin saneeraussuunnitelma ja investointiohjelma.

Viemärilaitos

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että viemärilaitoksen tavoitteet ovat toteutuneet.*

Kunnanhallitus merkitsee tarkastuslautakunnan huomion tiedoksi. Kunnanhallitus toteaa, että viemärilaitoksen hulevesien hallintaan liittyy edelleen kehittämistarpeita, joiden ratkaisemista jatketaan viemärilaitoksen toiminnan kehittämisen yhteydessä.

Kaukolämpölaitos

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että kaukolämpölaitokselle asetetut tavoitteet toteutuivat osittain. Kaukolämmön toimitus pystyttiin turvaamaan, mutta verkoston ja laitoksen kuntoon liittyvät haasteet osoittavat tarpeen suunnitelmallisille korjaus- ja investointitoimenpiteille sekä toiminnan riskienhallinnan vahvistamiselle.*

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan havaintoon. Kaukolämpölaitoksen nykyinen kattila on käyttöikänsä loppupuolella, minkä vuoksi laitoksen uudistamiseen liittyvän investoinnin suunnittelu on tarkoitus käynnistää vuonna 2027. Samalla arvioidaan verkoston kehittämis- ja korjaustarpeet sekä toiminnan riskienhallinnan vahvistamiseen liittyvät toimenpiteet.

Konserniyhtiöt

- *Tarkastuslautakunta toteaa, että konserniyhtiöiden toiminta ei ole aiheuttanut kunnalle merkittäviä välittömiä taloudellisia riskejä tarkasteluvuonna. Yhtiöille asetettujen tavoitteiden selkeydessä, mitattavuudessa ja seurannassa on kuitenkin kehittämistarpeita, jotta konserniohjauksen ja arvioinnin vaikuttavuutta voidaan jatkossa vahvistaa.*

Kunnanhallitus toteaa, että konserniyhtiöiden toimintaa ja konserniohjausta on kehitetty määrätietoisesti viime vuosina. Kehittämistyötä ovat osaltaan hidastaneet toimitusjohtajarekrytointeihin liittyneet haasteet. Uusi toimitusjohtaja aloitti tehtävässään keväällä 2026, mikä tukee toiminnan yhtenäistä kehittämistä ja tavoitteiden seurantaa.

Perhon kunta

Tarkastuslautakunnan esille nostama tavoiteasetannan ja mittaroinnin kehittämistarve tunnistetaan. Konserniyhtiöille asetettavien tavoitteiden selkeyteen, mitattavuuteen ja raportointiin kiinnitetään erityistä huomiota vuoden 2027 tavoitteita valmisteltaessa ja konserniohjauksen edelleen kehittämisessä.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset:
Tarkastuslautakunnan arvion mukaan tilinpäätöskirjassa asetetut talous- ja toimintasuunnitelman mukaiset tavoitteet kohdistuvat pääosin oikeisiin ja strategisesti merkittäviin asioihin.

- *Tavoitteet ovat osittain vaikeasti mitattavia, eikä niissä aina kuvata tavoiteltua määrää, laatua tai selkeää hyväksyttävää lopputasoa. Tarkastuslautakunta suosittelee tarkastelemaan mittareita em. näkökulmasta.*

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen tavoitteiden mitattavuuden kehittämistarpeesta. Talousarvion valmistelun yhteydessä lautakuntia ohjeistetaan kiinnittämään erityistä huomiota tavoitteiden selkeyteen, mitattavuuteen sekä tavoitellun lopputuloksen kuvaamiseen, jotta tavoitteiden toteutumisen arviointi olisi nykyistä yhdenmukaisempaa ja läpinäkyvämpää.

- *Kunnallinen julkisuus:*
  - pöytäkirjan liitteitä puuttui mm. hallituksen ja lautakuntien kokouspöytäkirjoista

Kunnanhallitus pitää tärkeänä, että päätöksentekoon liittyvät asiakirjat ovat julkisuuslainsäädännön ja kunnan käytäntöjen mukaisesti saatavilla. Pöytäkirjojen liitteiden julkaisemiskäytäntöjä tarkastellaan ja tarvittaessa täsmennetään, jotta asiakirjojen saatavuus ja päätöksenteon avoimuus toteutuvat mahdollisimman hyvin.

- *toiminnan arviointi peruskoulussa; tehty, mutta ei julkaistu*

Arviointitulosten julkaisemiseen liittyvät käytännöt selvitetään ja niiden avoimuutta kehitetään soveltuvan lainsäädännön sekä opetustoimen ohjeistuksen mukaisesti.

- *Kunnan nettisivuja tulisi selkeyttää, jotta palveluihin liittyvät asiakirjat löytyisivät helposti kuntalaisille, vierailijoille ja muuttajille.*

Kunnanhallitus tunnistaa tarpeen kehittää kunnan verkkosivujen käytettävyyttä ja tiedon löydettävyyttä. Sivuston sisältö on laaja kunnan palveluiden monipuolisuuden vuoksi, mutta tavoitteena on, että kuntalaiset, vierailijat ja kuntaan muuttavat löytävät tarvitsemansa tiedot mahdollisimman helposti. Verkkosivujen rakennetta, navigointia ja sisältöjen saavutettavuutta arvioidaan ja kehitetään osana jatkuvaa viestinnän ja sähköisten palvelujen kehittämistä.

- *Kunnan tulisi laatia kiinteistöstrategia sekä mitata julkisten tilojen käyttöastetta.*

Perhon kunta

Kunnanhallitus pitää kiinteistöstrategian laatimista perusteltuna kunnan kiinteistöomaisuuden pitkäjänteisen suunnittelun ja hallinnan näkökulmasta. Julkisten tilojen käyttöasteen mittaamisen mahdollisuuksia selvitetään, ja käyttöastetietojen hyödyntämistä toiminnan suunnittelussa sekä tilojen käytön kehittämisessä edistetään.

- *Tarkastuslautakunta suosittelee, että kunnassa otetaan käyttöön exit-kysely poislähteville työntekijöille, jotta palvelussuhteiden päättymisen syistä saadaan suunnitelmallisesti tietoa toiminnan ja henkilöstöjohtamisen kehittämisen tueksi.*

Kunnassa toteutetaan lähtökeskusteluja ja exit-kyselyitä jonkin verran jo nykyisin, mutta niiden käyttö ei ole ollut kaikilta osin yhdenmukaista. Kunnanhallitus merkitsee tarkastuslautakunnan huomion tiedoksi ja pitää tärkeänä, että palvelussuhteiden päättymiseen liittyvää palautetiedon keräämistä kehitetään systemaattisesti henkilöstöjohtamisen ja työyhteisöjen kehittämisen tueksi.

Oheisaineisto
Arviointikertomus

Liitteet
-

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus toimittaa laatimansa vastaukset ja havainnot vuoden 2025 arviointikertomukseen valtuustolle ja edelleen tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteet, otteet
valtuusto

Kvalt § 45 02.11.2026

Kunnanhallituksen päätösehdotus

Valtuusto käsittelee kunnanhallituksen laatimat vastaukset ja havainnot vuoden 2025 arviointikertomukseen, ja toimittaa ne edelleen tarkastuslautakunnalle.

Perhon kunta

Päätös

Valtuusto käsitteli kunnanhallituksen laatimat vastaukset ja havainnot vuoden 2025 arviointikertomukseen, ja lähetti ne edelleen tarkastuslautakunnalle.

Toimenpiteet, otteet
tarkastuslautakunta

Tark 10.11.2026
93/00.03.01/2026

Valmistelija

Maritta Hintsala, puh. 050 592 4064.

Kunnanhallitus on antanut vastauksensa tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksessa esittämiin havaintoihin, arvioihin ja suosituksiin. Tarkastuslautakunta käy vastaukset läpi ja keskustelee niiden perusteella mahdollisesti esille nousevista huomioista.

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös